

No. 31.

Kristiania den 1 August 1868.

3 die Harg.

Indhold:

Byskriver Johan Henrik Rye (med Portret). — Ludvig og Anne Marie. — De sidste Begivenheder. — Nyheder. — List af hvert.

Byskriver Johan Henrik Rye.

Navnet Rye har en god Klang blandt os. En Broder af den, hvis Billeder idag hydes vore Læsere, har et straalende Minde om sit Hæltemod og sin Tapperhed som Hærfører i den danske Krig, hvor han efter et mesterligt Tilbagetog i Sjælland 1850 faldt som Sejerherre i Slaget ved Fredericia. Og sjønt den Rye,

som vi idag fortæller om, ikke vandt en Krigeres glandsfulde Navn, saa er dog ogsaa hans Minde prydet med mangen dygtig Gjerning under en lang og hæderlig Virksomhed. Han var Embedsmand i 54 Aar og tjente i denne Tid 5 Konger. Vort Samfund maatte efter Selvstændighedsverket have Mænd, der med Blif for Tidens Krav og Folgets Kræfter kunde sætte i Gang, hvad vort Udviklingsliv trængte til; blandt dem, der ved dette sit Arbejde fortjener vor Berømmelse og Tak, har Rye en fremtrædende Plads, og det saameget mere som det for ham ofte var vanskeligt at føre Sagerne frem gjennem alle de Skær af modsatte Ønsker, der gjorde sig gjeldende fra yderst forskellige Kanter.

Johan Henrik Rye er født i Bø i Telemarken den 1ste Novbr. 1787 af Forældrene Oberstløjtn. M. A. Rye og Elisabet Johanne, født Lind. Han blev dimitteret fra Kristiania Katedralskole og tog Examen artium ved Københavns Universitet i 1804, Andengamen i 1805, begge med Laud. Fra Begyndelsen af Aaret 1806 til Våren 1808 arbejdede han som Volontør i Rentekamrets og Generalitets-Kollegets Kontor og blev i 1807 ansat

som midlertidig Kopist ved den Afdeling af Kollegiet, der fulgte Kongen til Kolding og Rendsburg. Den 1ste Maj 1808 udnevntes han til Fændrif i Marine-Regimentet, iog Officersseramen i Juni 1809, var i nogle Aar Premierløjtnant ved Københavns Infanteriregiment, i hvilken Tid han ogsaa i Januar 1812 tog latinsk juridisk Embedsexamen med bedste Karakter til begge Afdelinger. Ved Norges og Danmarks Aftakelse i 1814 søgte han og fik Aftale i April 1814 med Krigssæfors Titel; vendte derpaa tilbage til Norge, hvor han den 3die Oktbr. f. A. blev Auditor ved Fredriksværns Værft. Man fik imidlertid snart Brug

for hans Kundskaber og Dygtighed andetsteds; den 15 Jan. 1816 blev han udnevnt til Expeditionssekretær i Marine-Departementet og i Begyndelsen af 1822 beskiftet til Hoved-Matrikulerings-Kommisær, hvilket hverv han røgtede i herved 1 Aar, til han i Slutningen af 1822 blev udnevnt til Expeditionssekretær i Finants-Departementet. Det er let at se, at han her har haft et svært Arbejde, da dette Departement foruden de langt mindre end letvindte Finantsforhold dengang tillige indbefattede det væsentligste af det nuværende Indrededepartement, og ved Ryens Bortgang maatte man ogsaa faa et nyt Expeditionssekretærembede

til det, han havde styret alene. I Juli 1828 udnevntes han til Byskriver og Sørensentrer i Larvik, i April 1831 til Amtmand i Larvik og Larviks Amt og den 16de Jan. 1833 til Assessor i Højeesteret og den 14de Juni 1844 til Byskriver i Kristiania, fra hvilket Embede han fik Aftale den 28de April 1866 med Tilkendegivelse af H. Majestæts „naadigste Anerkjendelse af den sjeldne Dygtighed og Midtfærhed, hvormed han i et langt Tidstrum har virket, det være sig i ham anbetroede vigtige Embedsstillinger eller under Udførelsen af statsborgerlige Hverv.“

Man ved, at Formandskabsloven ved at lægge Bevilgningen af Kommuneudgifterne og Forvaltningen af Kommunens Anliggender i Bønderne paa Folnets Udvælgte derved saameget har bidraget til at vække Sansem for og Hærligheden til vor Statsforfatning. Den Tid og de Mænd, som fik denne Lov i stand, skyldes stor Tak. Naar man imidlertid paataaer, at Bøndernes rejning til Storthinget i 1833 drev Loven frem, og at Bønderne derfor alene bør have Eren af dette Verk, saa er dette ikke sandt. Vi står ved Storthingets Vedtagelse af Loven i 1833 sin Virkning; men huskes maa

Johan Henrik Rye.

det, at Thinget til denne Beslutning havde et helt udarbejdet Lovudkast for sig, der længe var blevet drøftet og vejet af Saamange, at indsigtsfulde Mænd havde lagt et stort Arbejde paa Sagten, før Thinget tænkte paa at tage den i sin Haand. Først og fremst maa afdøde Statsraad Bøgt nævnes som Lovens Fader, da han stredet første Udkast, og skal Nogen nævnes efter ham, saa er det Bystriver Rye. Ved Storthings Beslutning i 1833 vare Meningerne om, hvordan Loven skulde være, yderst delte. Karl Johan havde sin, den norske Regering sin, til hvilken Storthinget sluttede sig med nogle Endringer, og udenfor Statsmagterne vare Meningerne utallige. Forat faa Rede i alt dette, blev dertil nedsat en kgl. Kommission med Rye som Formand, og væsentlig hans Fortjeneste var det, at man til det følgende Thing fik et Forslag, hvorom Alle kunde blive enige, og som næsten uden Forandring den 14de Januar 1837 blev opnøjet til Lov.

Man er dog ikke færdig med Ryens Gjerning i vor Lovgivnings Verk med dette ene Eksempel. Ved kgl. Ref. af 10de August 1835 blev han tilforordnet som Medlem af den under 22de Novbr. 1828 nedsatte Lovkommission til at fuldstgøre Budet i Grundlovens § 94 om en ny Lovbog. I denne Kommissionens Arbejder kunde han dog ikke tage nogen virksom Del før i Aaret 1837, da det meste af hans Tid var optaget med Formandskabsloven og Lovene om den nye Matrikul, hvilke sidste fik kgl. Sanction den 17de Decbr. 1836, hvortil desuden kom, at han mødte som Storthingsmand paa Thingene i 1836 og 1837. Som Medlem af Lovkommissionen overtog han Forfatelsen af Udkastene til Straffelov for begge Militærretater og til Lov om den militære Rettergangsmaade. I begge disse Emner leverte han Udkast, som efter at være gjennemgaaet først af den samlede Kommission og siden af denne med flere Tilforordnede, i Aaret 1841 blev trykt som Manuskript. Straffelovudkastet blev godt modtaget, navnlig af daværende Professor ved Københavns Universitet, senere dansk Generalauditør A. W. Scheel, som gav det en udførlig og grundig Bedømmelse. Storthinget i 1842 fandt imidlertid, at det gif sent med Kommissionens Arbejder og fattede derfor nogle for Kommissionens Medlemmer nærgaende Beslutninger, hvorover Rye foltet sig frenket og øjeblikkelig jegte sig entlediget fra sin Stilling, som ogsaa blev ham tilstaaet ved kgl. Ref. af 8de Decbr. 1842. Da Lovkommissionen ved kgl. Ref. af 17de Aug. 1843 blev hævet — et utvilsomt rigtigt Skrift, saasom simpelt hen ingen funde løse den af Grundloven stillede Opgave — blev det med det Samme overdraget Rye at tage Udkastene til de militære Lovarbejder under fornyet Revision og dertil forsatte Motiver. Det kan dog ikke erfares, at han senere har gjenoptaget Arbejdet med Udkastene til Rettergangsloven; men Straffelovudkastet blev igjen forelagt en ny Kommission og udkom i 1850 i Tryffen under Titel: „Udkast til ny Straffelov med Motiver.“ Efter senere flere Gange at have været behandlet af Statsmagterne og om arbejdet af Kommissioner, af hvilke Rye var Medlem, fik det tilført Lovskraft og udgjor vor nu gjældende under 27de Mars 1866 funktionerede Straffelov. Desuden tog Rye med Iver Del i Lovkommissionens øvrige Arbejder, deriblandt i Loven om Værnepligt og Udskrivning, hvilket Arbejde han i sin Tid ledfagede med et fra Flertallet afvigende udførligt Lovudkast; men hverken hans eller Flertallets Udkast fandt Indgang hos Statsmagterne, medens det naturligvis ligefuldst blev til megen Nutte ved Affattelsen af den endelige Værnepligtslov. Foranlediget ved Forhandlingerne om Kreditvesenet indleverede Rye nogle mindre Lovudkast vedkommende Gjeldsinddrivelsen, hvoraf et ligge til Grund for Loven om trungne Auktionser af 30te Aug. 1842, et andet for Loven om smaa Gjeldsforderingers Inddrivelse af 8de Sept. § 2.

Naar vi til det nævnte føjer, at han i 1846 som Udsending for Norge afsluttede en Postoverenskomst med Danmark, og at han i nogen Tid var første Medlem af Hypothekbanken, saa tror vi at have taget med alle de Hverv, hvortil Kongen kaldte ham. Men hertil kommer, at Storthinget i en lang Tid valgte ham til Medlem af Statsrevisionen — hvis Formand han var, at han fra Kristiania By blev valgt til Storthingsmand i 1836, 1837, 1839, 1842 og 1845, fra

hvilken Tid han senere frabød sig Gjenvalg. Paa Storthinget før vi ham øve megen Indsydelse, navnlig som stædig Formand i Budgetkommitteen, og det var ham, som i 1837 tog Stødet af alle de Ungreb, der rejste sig ved Budgetkommitteens Indstilling om at Land- og Kjøbstedsstatten skulde bortfalde. Men Storthinget gif ind paa at afskaffe den direkte Skat og har senere ikke været tilboelig til at tage den tilbage. Rye var fast Lagthingsmand, og som saadan skulde han have været med i Rigsretten mod Statsminister Løvenskjold i 1836; men han blev forskudt af den Anklagede, sandsynligvis fordi han havde fundet Ryens Holdning inden Thinget for skarp, da det uventede Budstab kom om Storthingets pludselige Oplossning. Rye blev nemlig valgt ind i den Kommitte, der til Anledningen skulde foreslaa det Formodne, og efter nogle Timers Forløb havde denne færdig en Adresse til Kongen, hvori Thinget protesterede mod Oplossningen som ubetimelig, og videre indstillede Kommitteen til at Storthinget skulde bede sig Protokoller og Dokumenter udleveret, hvorefter Rigsretstiltalen blev besluttet. Derimod var han med i Rigsretten i 1845, og han antages ved Domstaffigelsen meget at have bidraget til at oprettholde Storthingets udelukkende Beskatningsret. Endelig var han Medlem af Kristiania Kommunebestyrelse (dels som Formand, dels som Repræsentant) ligefra Formandskabslovens Krafttræden til 24de December 1866; Affæd blev ham tilstaaet af Formandskabet, der „udtalte sin Bellagelse over, at man for Eftertiden skulde savne den værdifulde Bistand ved de kommunale Anliggenders Forvaltning, som Hr. Bystriver Rye siden FormandskabsinstitUTIONENS Indførelse med saamegen Beredvillighed havde ydet.“

I 1825 blev Rye udnevnt til Ridder af Nordstjernen, i 1847 til Ridder af St. Olafs Ordenen (paa Ordenens Stiftelsesdag), samme År til Ridder af Dannebrog og den 22de August 1864 til Kommandør af St. Olafs Ordenen. Han var gift med Jacobine Ulrika Ulstrup (f. i Trondhjem 10de Marts 1784, død 19de Marts 1851), Datter af Postmester Kancelliraad H. Bartmann A. og Tale Marie Moesfeldt, og havde flere Børn. Bystriveren endte sin Livsbane den 14de Juli d. A., og den almindelige Deltagelse, der blev rist ved hans Død, var et Udtryk for Erfendelsen af, at her gif der fra os en af vores gamle Fædre, hvis Eftermæle vil være til Glæde for de kommende Tider.

Ludvig og Anne Marie.

(Oversat og bearbejdet efter Melchior Meyer.)

(Forts. fra No. 30).

Tre Dage hengik. Vi vil ikke sildre, hvilke Tanke det gode Barn gjorde sig, hvilken Rædhug hun bar, og hvorledes hun saa igjen træfede sig selv. Hun var overhovedet, siden hun havde lært Ludvig at hjænde, kommen lidt udenfor sin egentlige Karakter og var bleven mere bevægelig og varm, end de kunde huske, som havde hjændt hende i gamle Dage. Hjerde Dags Morgen fik hun et Svar fra Ludvig, som han havde strevet strax om Søndagen, og som lod saaledes:

Min inderlig elskede Anne Marie!

Du har sendt mig et Brev, som rigtig har forundret mig. Men jeg vil nu ikke gjøre dig nogen Bebrejdelse; jeg ser, hvorledes du er tilmede; jeg har ondt af dig og stammer mig over, at mine Forældre har baaret sig saadan ad imod dig. Ja, du har Ret! Slige er de rige Folk, om de ogsaa er saa gode og brave som min Far og Mor! — Men sig mig nu engang: har du da virkelig troet, at jeg var i stand til at gjøre det, som du foreslaaer? Jeg vil haabe, at du ikke har troet det; men at du hjender din Ludvig bedre. Nej, om jeg vandt tyve Gaarde, saa gjorde jeg det dog ikke! Jeg har aldrig været en slet Søn, Det kan Enhver vidne, og naar min Far forlanger, hvad han for Gud og Mennesker kan forsøve, saa vil jeg lyde ham. Men hvis jeg for at blive forsigt med min Far kunde forlade en Høstemø som dig, saa fortjente jeg, at man lod mig jage ud af Byen. Tal derfor ikke mere til mig om denne Sag! Jeg har ingen ond Sam-

vittighed, fordi jeg forlod min Fars Hus; thi jeg skulde ikke have funnet blive der og være dig tro. Og om jeg vidste, at jeg idag skulde dø og staa for Herrens Ansigt, jeg var dog rolig.“

„Jeg har dig altid for mine Øyne; hvorhen jeg gaar, gaar du med. Naar Arbejdet bliver tungt, og Kræfterne begynder at svigte, da tænker jeg paa dig, og min Kraft er ny. Og nu, siden jeg fik dette Brev fra dig, kan jeg udholde Alt. Farvel, min hjertenskjære Anne Marie! Vær frist og stol paa Gud; saa gjor din Ludvig.“

Da Anne Marie paa sit Kammer, hvorhen hun sjælvende og hævende havde gaat, læste dette Brev og kom til de første Forfælger om Trofæb, raabte hun med glædestraalende Ansigt: „Det var jo det, jeg vidste!“ Som hun læste videre, funde hun ikke for Graad og Glæde og maatte ofte holde op. Regine kom forat høre. Det sjæleglade Barn ilde hende imøde, slog Arme om hendes Hals og raabte: „Nu er han min, og intet Menneske i Verden skal tage ham fra mig!“ Regine maatte se Brevet; Veninderne satte sig sammen; Kind ved Kind læste de og qfbrøde hinanden af og til ved henrykte og rørte Udraab. Tilført sagde Regine: „Ja, ganske vist, ejere Ven, han er din; han lader sig ikke omvende af sin Far! Men ved du vel ogsaa, hvad du har at gjøre?“ — „Ja“, raabte Anne Marie, „det ved jeg! Nu er vi stærkere end Far og Mor og hele Familjen! Lad dem nu sige og gjøre, hvad de vil! — Intet ørgrer mig mere; jeg tilgiver dem paa Forhaand.“ Regine lagde til: „Ja, nu gaar Alt godt.“ — „Og om det ikke gif godt,“ svarte Anne Marie, „saar var vi dog lykkelige. Nu maa det ikke komme altfor snart, det vilde være formegent paa en Gang!“

Da de endnu havde talt meget Saadant sammen, gif de nedad Trappen. Da de kom ned i Gangen, saa de en Gut, som netop var kommen ind ad Døren og saa sig forsigtigt om. Det var de Elsfendes lille Belynder, „Beslehans.“ Anne Marie, som allerede havde hørt, hvilken Undest hun stod i hos Gutungen, ilde hen til ham, tog ham og spurte, hvad han gifte, om hun kanse skulde byde en Pære? „Beslehans“ rystede alvorlig paa Hovedet og saa opmærksomt paa hende, saa at Pigerne smilende saa paa hinanden, og endelig sagde han: „Det er Nogen, som figer det, at du vil gaa ifra Ludvig og gifte dig med en Anden. Er det sandt, det?“ — „Nej“, raabte Pigen ubetænksomt, „det er ikke sandt, du! Enten Ludvig eller Ingen!“ Den Lille blev meget tilfreds. „Det var det, jeg saa“, svarte han og vendte sig for at gaa; det skulde han fortælle til Husbondskarlen. Anne Marie raabte: „Vi lidt, min søde Gut, og bliv med mig ned i Haven!“ Men „Beslehans“ raabte: „Nej, jeg maa afded“, og borte var han. Regine sagde: „Der ser du! Han løber strax ud og fortæller det, og saa kommer det ud blandt Folk!“ — „Det skal ogsaa ud blandt Folk,“ svarte Anne Marie. „Det kan og maa ikke blive fortællt. Endnu idag gaar jeg til Presten og fortæller ham Alt.“

Dette gjorde hun om Eftermiddagen. Presten læste Brevet, som Pigen leverte ham, med alvorlig Opmærksomhed og en Glæde, som nær havde forraadt, at han ikke var saa upartisk endda. Da Anne Marie saa, at han var færdig med at læse, sagde hun: „Hr. Pastor, De ser, jeg har holdt mit Øfste. Nu har jeg i denne Sag fun en eneste Pligt, og den vil jeg handle efter uden at tænke paa noget Andet.“

Den gamle Herre ansaa det nu for raadeligt at opføge Storbonden i hans Hus og underrette ham om Sagernes Stilling. Da Storbonden havde hørt Nyhedens Kjerner og dertil et Par af Udtrykkene i Ludvigs Brev, udraabte han: „Hvilken Dumhed! Hvilk Galstab! Hvilk Bagvendt Verden! De maa ikke tage mig det ilde op, Hr. Pastor, men hvad har jeg da gjort, siden jeg skal straffes med en saadan Søn? Gid jeg laa i min Grav, saa kunde de gjøre, som de vilde!“ Konen tog paa Bej omtrænt paa samme Vis, men ikke fuldt saa voldsomt. Presten svarte: „Det gjør mig ondt, at min Efterretning bedrøver Eder; men da Pigen gav mig Brevet at læse, har jeg holdt det for min Skyldighed at underrette Eder derom, omendskjont jeg ellers nødig blander mig i Familjeanliggender.“ Storbonden sagde med Værdighed: „Jeg figer Dem Tak derfor, Hr. Pastor. Vi maa sætte stor Pris paa, at De har

ulejlighet Dem ned til os med dette." Om en siden Stund sagde Moderen: "Men hvad skal der nu blive af Ludvig, naar han er saadan tilfinds?" — "Hvad han selv vil," svarte Faderen harskt. Moderen sukkede og sagde: "Men" — "Intet Men!" afbrød Bonden hende. "Bil du kanste have det saa, at vi skal lade os fræmme af hans Trods og sende Bud efter ham? Spørge Præsten der!" — "Har De", vedblev han, idet han vendte sig til denne, "ikke nylig sagt til mig, at vi ikke skulde give efter for ham, men at han maatte komme til os?" — "Jo," svarte Præsten, "og det er endnu min Mening." Bonden saa paa sin Kone.

Efter nogle trøstende Ord gik Præsten; Egtefolkene fulgte ham lige ud til Gaardsporten, hvorfra de vendte tilbage, Bonden mørk, Konen sukkende.

Siden den Dag, Ludvig forlod sin Fars Hus, havde Storbonden ikke været i Nørdslingen. I den første Tid skyede han overhovedet alle Bekjendte fra Byen eller andre Landsbyer, hvis Spørsmål han ikke saa let kunde besvare med en Grovhed. Senerehen frygtede han især for at træffe sammen med Smedbonden, hvis Karakter og Opførsel han kendte af Erfaring. Til sidst kunde han dog ikke lade være at rejse til Markedet: han havde gammelt Korn liggende, Prismen var god, og det var efter hans Formening ikke Udsigt til, at den vilde holde sig saadan længe. Han lod en Vogn læsse med en Del af Kornet og var snart fremme.

Det var paa den Tid netop mange Folk paa Markedet. Der var nemlig kommet en Mengde württembergiske Handelsmænd, som gjorde store Indtjeb. Storbonden blev kvit hele sin Vogn med Korn til en af dem; han var glad og haabede, at han ikke skulde have nogen Ubehagelighed at frygte for mere den Dag. De Bekjendte, som han havde mødt, havde været midt oppe i Forretninger og kun hilset paa ham ganske flygtigt; hans Familje-forhold havde de ikke tænkt paa eller i det Mindste ifølge talt om. Smedbonden havde han slet ikke set Noget til. Da Kornet var maalt, lod han Husbondskarlen kjøre Vognen hen til et Værtshusude ved Stadens Port; thi der skulde Konen møde og sidde op i Vognen. Mens han stod i en Sideport i en af Bazarerne og saa paa, at Gutten hørte sin Vej, hørte han fra den anden Side pludselig En raabe højt: "Goddag Frende!" Han saa sig om og gjenkendte strax Smedbonden, som begjærlig nikkede til ham. Idet han brummede et "God Dag," gif han raskt ud paa Gaden og forsvandt i Mangden af Vogne og Folk. Begyndelsen havde det været hans Hensigt at gaa til Værtshuset ved Torvet, hvor han var vant til at finde god Mad og godt Øl. Men nu vogtede han sig vel for at tage ind i et Hus, hvor han kunde være sikker paa at støde sammen med Smedbonden. Af denne Grund skyede han ogsaa Værtshuset ved Porten og opsgægte et træje, hvor han haabede i Ro at faa fortære sin Middagsmad. Og deri blev han heller ikke skuffet; han traf to Mænd fra sin Landsby, satte sig hen til dem og nød sin Steg og Salat, mens Markedsdagen skafede fuldt op at snakke om.

Saa fornøjet havde han ikke været paa lang Tid; den velfyldte Venegjord, som han havde spændt om Livet, maatte nu ogsaa bidrage Sit dertil. Han drak, for han var først og leverte netop det blanke Ølkrus til Værtens hændige Datter for at faa det fyldt paany, da Døren gif op, og Smedbonden traadte ind. Denne havde forgyves søgt efter ham i ikke mindre end tre Værtshus. Hans Mod blev just ikke sovelket der ved, og han skulde netop til at gaa til et fjerde, da det rette blev forraadt for ham af en fælles Bekjendt.

De sidste Begivenheder.

Et nyt Vidnesbyrd om de sydtyske Staters Streben efter at opretholde sin Selvstændighed ligeoverfor Præsjen og et nyt Bevis for, at Pragerfreden rammede de virkelige Forhold ved at opstille Mainlinien som Grense mellem Tysklands to Hoveddele, er de Forhandlinger, som i den seneste Tid har været drevet mellem Bayerns, Württembergs og Badens Regjeringer angaaende Oprættelsen af en for de tre Stater fælles Militærkommission, der skulde

være Indledning til en ngjere Forbindelse i Hensyn paa alt, hvad der vedkommer Forsvarsvesenet. Forslaget herom udgik fra Bayerns Forsteminister, Hohenlohe, og det hed, at denne Statsmand under en Reise til Badens og Württembergs Hovedstæder Carlsruhe og Stuttgart var kommen til fuldstændig Enighed med de Styrende i disse to Lande. Kommissionen skulle sammensættes af et Medlem fra hver af de forbundne Stater og skulle stadig være samlet; den skulle have det sydtyske Fæstningsvesen under sit Tilsyn og desuden spørges tilraads i alle vigtigere militære Spørgsmål; men Hovedformalet for dens Virkdomhed vilde blive at gennemføre et sydtysk Forsvarssystem, der saavidt muligt kunde stemme overens med det nordtyske. I Berlin fulgte man selskølgelig disse Forhandlinger med spændt Øpmærkdom, og det lod, efter de præsifste Blades Sprog at dykmme, ingenlunde til, at man der førte sig synnerlig opbygget ved Udsigterne til en ensartet Organisation af de sydtyske Staters Forsvarskræfter. Det blev vistnok fremsat den Formodning, at Grev Bismarck havde givet sit Samtykke til Oprættelsen af en selvstændig sydtysk Militærkommission, ja at han endog selv havde opfordret Hohenlohe, hvis Tilbøjelighed til at vide sig sjælighed ligeoverfor Præsjen er bekjendt nok, til at fremsætte sit Forslag. Som bekjendt, har nemlig Sydstaterne ved Alliancetraktalet maatte forpligte sig til i Krigstilfælde at stille sine Troppe under Kongen af Præsens Overbefaling, og man antog nu, at Bismarck venter sig større Fordel af en samlet og nogenlunde sammenhængende sydtysk Krigsmagt, end af en Ordning, der lader hver af Staterne fuld Frihed til at gaa sin egen Vej. Men, at denne Formodning var urigtig, og at Berlinerkabinetet har hast den Opfatning, at de sydtyske Regjeringers Streben efter at styrke sin Forsvarssvæve ved en nærmere Forbindelse snarere havde sin Grund i deres Ønske om at hævde sin Uafhængighed ligeoverfor de præsifste Amalgamationsplaner end i Ønsket om at blive i god og brugbar Allieret for Præsjen under en kommende europæisk Hovedkamp, fremgaar noksom klart deraf, at Baden, tværtimod hvad man efter de tidligere Esterretninger maatte antage, bestemt har negtet at gaa ind paa det af Hohenlohe fremsatte Forslag. Thi Baden, hvis Storhertug er Kongen af Præsens Svigersøn, og hvis Krigsminister er en præsif General, er kun en præsif Forpost og dens Regjering kun et viljestøtt Medstab i Berlinerkabinetts Haand. Tanken om en sydtysk Militærkommission maa vel efter dette betragtes som foreløbig opgivet. Men, at den er kommet frem og har været drøftet af de sydtyske Regjeringer, kan dog kun bidrage til at styrke Troen paa, at Pragerfredens fjerde Artikel ikke vil blive et tomt Bogstav.

Medens saaledes Udsigterne til at den tysk-præsif Enhed i den nærmeste Fremtid vil udvikle sig udoer det Standpunkt, paa hvilket den for nærværende befinner sig, synes meget mørke, er det derimod ikke usandsynligt, at Præsferne vil have den Ærgrelse, at denne temmelig magre Enhed vil faa et Sidestykke i en Toldforening mellem Frankrig, Holland og Belgien. Det heder, at Planen til en saadan Toldforening ikke er ny, men striver sig allerede fra den Dag, da Grev Bismarck bekendtgjorde sine Alliancetraktalet med de tyske Sydstater. Kongen af Holland viste sig da personlig tilbøjeligt til at gaa ind derpaa, og det var et forberedende Skridt til Gjennemførelsen af denne Plan, at Storhertugdømmet Luxembourg skulle aftsættes til Frankrig. Striden med Præsjen kom imidlertid imellem; men, efter hvad der berettes og troes af saavel franske som tyske og belgiske Blade, skal det franske Kabinet nu have optaget Planen paant.

Af skandinaviske Blades Indhold i sidste Uge. Fædrels Redaktør, C. Ploug, har efter leveret et Indlæg i den Strid, der i de sidste Dage med stor Iver og Lidenstab føres mellem Dr. Rosenberg og Dr. Paludan Müller, angaaende Skandinavismens Forhold til Slesvigs Tilbagelæverelse.

Plougs Artikel gaar ud paa at bevise Dr. P. Müller, at den skandinaviske Enhedstank i intet Tilselde kan faa nogen skadelig Indflydelse paa Slesvigs Skæbne. Thi enten vil Præsjen frivillig leve Sønderjylland tilbage, eller ogsaa vil det aldeles ikke gjøre det. I første Tilselde viser det, at det agter at leve i Fred og god Forståelse med Danmark og Norden i det Hele. Det ved, at Danmark blot ønsker sin nationale Grænse tilbage, og skulde Noget kunne modarbejde en mulig Lyst til Mere, saa maatte det være det Nationalitetsprincip, hvorfra en nordisk Forening udspringer. I dette Tilselde kan Forningen altsaa umulig skremme Præsjen fra at holde sit Øste. Tværtimod! Vil derimod ikke Bismarck leve Sønderjylland tilbage, saa ligger det klart for Alle, at han nærer en eller anden Bagtanke om at skaffe Præsjen hele Jylland og Fyen med, og isaafuld vilde naturligvis Intet være fordelagtigere for Danmark end en nordisk Forening;

thi den vilde da lettere end Danmark alene finde Støtte hos Vestmagterne.

= Aftonbl. udtales i utvetydige Ordlag sin Forundering over at Fædrel. har funnet sjælne det strengkirkelige Blad Wäktaren sit Bifald i Anledning dets Klageraab over, at en saa friindet Mand som Viktor Rydberg, der altid har udtaalt sig fiendtligt ligeoverfor Kirkens Dogmer, er blevet valgt til Medlem af Kirkesamlingen. I den Anledning oplyser Aftonbl., at den svenske Kirke suffer under et saadant Trældomsaag, at en Frijsørelse er aldeles nødvendig, hvorfor Bladet mener, at Menb, der vil "en fri Kirke i en fri Stat," netop er paa sin rette Plads i en Kirkesamling som den nærværende. Naar denne Frihed først er opnaaet, er Bladet vis paa, at Folk, der i sine Meninger afviger fra Kirkens Dogmer, ikke mere vil komme i Betragtning til kirkelige Sendebud.

= Morgbl. indeholder nol en Artikel til alle de foregaaende om "Trykket paa Almuen i vort Land". Forf. finder nemlig, at det er altfor galt, at Kapitalisten blot skal svare Fattigstat, medens han slipper for at udrede Noget til Bejes Anstæffelse og Bedlige holdelse, hvilken Byrde tynger paa Vordejeren alene. Noget han naturligvis finder højt umuligt, da han antager, at Kapitalisten, om han end ikke er Vordejer, dog har Brug for Beje, og derfor ogsaa bør bidrage Sit til deres Anstæffelse.

Nyheder.

Christiania Stiftsdirektion har i Tiden fra 1ste Januar til 30te Juni d. V. ansat følgende Kredsstolecerere: Seminaristerne fra Askær Seminarium: A. L. Haa dem i Nore (tillige Kirkesanger sammesteds); O. C. Thron dsen i Næs paa Øvre Romerige; A. H. Hellerud i Skouger; L. J. Torbjørnsrud i Tune; H. J. Opsal i Spydeberg; A. H. Aksjem i Andebo (tillige Kirkesanger i Høijord Annex); G. L. Kringen i Stokke (tillige Kirkesanger i Arendals Annex); C. Johannessen, H. J. Larsen, J. Johansen og H. C. Andersen, samtlige i Åker; T. J. Lunde ved Corps Brug i Gleminge; L. Lauranzen i Eidsberg (tillige Kirkesanger ved Hovedkirken sammesteds); O. G. Hansen, P. D. Glesvik og C. A. Moe, alle i Ullensaker; D. A. Olsen i Eker; M. C. Borge i Sandeherred; H. E. Biro i Eidsvold; S. M. Stene i Raade (ved den Sommerhjelmiske Skole); G. F. Bestrum i Stokke (tillige Kirkesanger i Ske Annex); H. N. Dælen i Enebak og J. A. Hetager i Namnestad. Seminarist fra Stordens Seminarium J. C. Fortun i Eker og Seminarist fra Klæbo Seminarium H. J. Næss i Skedsmo (Sagdalens Brugsskole). Med Examens fra Rakkestad Lærerskole: H. C. Andreassen i Eidsberg, O. G. Olsen i Kraakstad og M. D. Gjerberg i Ullensaker. Med Examens fra Tønsberg Lærerskole: J. Halvorsen Skeberg (tillige Kirkesanger i Ullerød Annex), og endelig H. K. Hellerud i Næs i Hallingdal (i flere Aar konstitueret i samme Post).

Om Aarsudsfigterne for Greystaberne strives til os: Ligesom fra flere andre Kanter har vi ogsaa ønsket mere Regn. Siden Pintse har vi kunstvende Gange 2de Juni og 4-6te Juli havt alvorligt Regn, medens af og til en lidet Regnkur har gaaet her og der over Bygderne. Enige staar derfor kanske mindre godt i det Hele, alt efter Jordbundens Beskaffenhed. Al Muldjord har klaret sig godt og bører taalelig godt. Al Sandjord derimod har ikke funnet modstaad Heden, der er derfor Græset tyndt og assvedent. Paa Lerjorden holdt det sig længe godt men da den blev endelig tor, har det faldbne Negn været for lidet til at opbløde den. Noget har dog en sørdeles sterk Dug i stille Nætter bødet paa Negnen. Baadlænte Steder og myreagtig Jord staar sig som rimeligt er sørdeles godt. I det Hele blir det vel derfor mindre Højaar; al kunstig Eng, der havde græsbundet sig tykt fra Roden af ligefra senhøstes eller tidligt i Baar, staar godt. Enkelte Dele af Borre, Hedrum, Sandeherred og Brunlaugnæs vil kanske føle mest Tørlens Virkninger. Overalt staar Poteterne godt. Kornet er tilvise paa enkelte Steder stærkt fordrævet, saa dets Marvholdighed bliver mindre; i Almindelighed typet det dog haabes, at vi, hvis der ikke bliver et forraadt Efteraar, vil faa et godt Kornaar. Ageren drives svært, Rogen gulner alt, medens Havre, Hvede og Byg har skudt fulde Ax. Slaatten er i fuld Gang, og det er nødvendigt; thi der bliver ingen Høyletid i Aar mellem Slaat og Skur. I Havene staar det som middels Aar. Nod- og Raafrugter er gode, hvor Insekterne ikke har lagt sig paa dem. Denne Barne har fremfaldt en Masser Orme af alle Arter og andre Skadedyr for Planterne. Frugtreerne kommer vist til at bære godt, hvorimod der bliver lidet af vilde Ber, da Jordbær og Bringebær, der holder sig i Fjeldliden, ganske tørker bort. I det Hele maa vi saaledes takke Gud, som ikke har glemt os og vel neppe vil slaa Haanden af os.

Nordre Odalen. (Brev til Norsk Folkeblad.) Den under 3de Maj d. A. afdøde Storthingssmand Tosten Petersen Tryften var født paa sin Fædrengård Tryften den 22de September 1816. 14 Aar gammel mistede han sin Fader og overto gaaet da med sin gjenlevende Moder og tre yngre Søstre Gaardens Bestyrelse. Dvænt i simple Kaaer blev det ogsaa siden et Hovedtreet i hans Karakter at være simpel, fordringsfri og nyskøn, medens han paa den anden Side var mere end almindelig kosit, tenksom og livsglad. Hans Moder gjorde Alt for at holde ham stadig med i Skolen, og efferat være konnen lidt paa Glid, sikkert han megen Læselyst, gik snart forbi sine Jernaldrende, og hans Lerer sikte ham mere og mere hjør for hans Dygtighed, saa at der opstod et fortroligt Venstabsforhold imellem dem. Siden har Tryften gjennem hele sit Liv haft stor Agtelse for Lererens Kald, og som Kommunemand tog han sig ivrigt af Skolens og Lerernes Sag og gjorde Sit til baade at lette deres Virksomhed og forbredre deres Kaaer. Saanrart han havde naact Manddomsalderen, blev han strax taget til forstjellige Hverv; valgtes saaledes til Forligelseskommisær, Ordfører og Valgmænd. Af Formandskabet var han stadig Medlem i de sidste 20 Aar, og i denne Tid var han uvelvist med en anden af Kommunens dygtigste og agtværdigste Mænd Ordfører. I sin offentlige Stilling blev han kendt med Amtets dygtigste Mænd, vandt Alles Agtelse og Lillid, og ved sin mere end almindelige Frisindethed samt Forstand og Dommekraft blev han snart meget paa som et Fremtidsemne til Storthingssmand. Første Gang blev han valgt til Representant for Hedemarkens Amt Thinget 1859—60 og var siden fast Storthingssmand. Om hans Virksomhed der er der ikke saa meget at sige, da han aldrig tog Del i Debatteerne, dels fordi han var vel meget tilbageholden og dels var meget bange for at enten komme til at sige Noget, som han maaatte antage, Alle vidste, eller for at sige noget Norsens. Men han var med Liv og Sjel en opmærksom Tilhører, fulgte Forhandlingerne, hvorfra han sogte at danne sig en efter bedste Skøn rigtig og selvstændig Mening. Den 21de Oktober 1847 indgik han Etgesfab med en af sine Nabovers Optre, i hvilket han blev Fader til 11 Børn, hvorfra de 2de mødte ham bissæt. Med 9 gjenlevende Børn begræder Enken hans — efter port Skøn — for tidlige Bortgang, idet de i ham har mistet en sjeldent kjærlig og omhyggelig Fader. Den 14de Maj blev hans Støb stedet til Graven. Foruden Formandskabets Medlemmer fremmede ved Graven en stor Mængde af Præstegjeldets Indvænere for at vise deres Højagtelse og Hengivenhet for den Afdøde og til Drøst og Deltagelse for hans mange sorgende Esterladte.

Kongen er over Hamburg og København vendt tilbage til Stockholm.

Prinds Øskar har i en Skrivelse til Amtmand Møgensjærne beslaget, at Forretninger hindrer ham fra at være i Stavanger under Kapfeslingen m. m. Hs. Agl. Højhed haaber imidlertid i en ikke saa fjern Fremtid at kunne besøge Byen.

Et nyt Dagblad skal udkomme, paa hvilket Anton Bang er Indbyder. Saa meget vi maa ønske, at vor Dagbladsresse bliver bedre, tror vi om Anton Bang, at han hverken selv er skillet til at være Leder for et Dagblad, eller at han vil kunne faa skilte Krefter med sig.

Til Skolelærermødet i Drebæro er fremmedt 100 Nordmænd og en hel Del Sager sendte til Udstillingen. Mødet er blevet aabnet med Bon i Kirken, hvorefter man skal gaa over til Behandlingen af en hel Række Spørgsmål, der er opstillet som Forhandlingsemner.

De ny norske Nemingtongeværer vejer 11 Pund. Hammerladningsgeværerne, som engang vejede det Samme, var nu nedbragt til 8 Pund, og det havde været bedre, om man staaet højt at finde ned til samme Tyngde for de nye Nemingtongeværer. Tre Pund gjør ikke lidet paa en lang Marsj; det udsidte Sint, hvormed man bærer frem en unødig Bør, som man selv ved er unødig, gør man just ikke meget Mod op af. Sagen fortjener, at man tager den under ny Overvejelse til Endring.

Lærefiskeriet i Laugen har i Aar været som midtels Aar. Der var i Aar som Følge af det særliges udmarkede Fiske iflor anlagt en Mengde nye Lærefiskerier; flere af disse har lidet indbragt, og enkelte er vel deraf skuffede. De burde dog betenkne, at Næssetiden aldrig er god! Prisen har været 12 1/2, 2 Spd., 8 1/2, nu 7 1/2 pr. Bpd. Laugen har ellers været ualmindelig seig til at holde sig stor, rimeligtvis var der megen Sne i fjeldene. Endnu er den ikke ret siden, den falder kun en Tomme om Natten og er nu 1 Aar 3 Kvarter mindre end højeste Vandstand i Aar. Dens Vand er endnu temmelig koldt.

Bejret fortsætter fremdeles efter en Negndag sidst i forrige Uge med en sterk Hede paa disse Kanter, ligesom man over hele det nordlige Europa lader til at have saet nos af Varmen. Varsudsigterne er dog ikke saa daarlige

endda paa mange Steder, og længere syd paa, f. Ex. i Ungarn, har man en saa storartet Overslod, at Regierungens har maatte hjemforløve 36,000 Mand til Hjælp med Hjælpsstøtten. I Italien har man haft formegen Regn.

En Duke-Udstilling skal efter Bergenspist. holdes i

Stavanger under Kapfeslingen m. m. af Firmaet Østrene

Bedeler i Bergen. Udstillingen af Figurerne, Dragterne og

det Hele figes at være mesterlig. Naar Udstillingen er

sluttet i Stavanger er Tanken den, at rejse til de andre

Byer langs Kysten.

En Glæsbrand i Svelvik har fortaret 6 Hus.

Af Stabelen fra Jærgensen og Knudsens Værst i Drammen er gaaet et Fartøj paa 260 R. L. og skal rigges som Barkib. Dette var efter Dr. Tid. det 5te Strog, som gif af Stabelen paa Holmen iaaer; 3 staar igjen.

Et større Dampskib paa 900 Tons er bestilt i England af et Interessentslab i Stavanger til Fart paa Sørtehavet.

Bamble Menighed har holdt et Menighedsmpde under Præst Holter for at indgaa til Regeringen med Bon om forsgtet Præstebetjenning, hvilket synes meget rimeligt. Bamble selv har 4,383 Mennesker. Til man derfor Statshelle med 501 Mennesker sammen med Langsund med 916 Mennesker, kunde der blive et residerende Kapellani eller et eget lidet Sogneskald. Stedet er i stadig Tilvært.

En Forbrugssforening paataantes oprettet i Fredrikstad.

Et rigt Bræslingsske har i den senere Tid fundet Sted i Fjordene omkring Stavanger.

Til en Skole nærmest som en Fortættelse af Almueskolen indbydes i Trondhjem.

Bamble og Nedre Telemarkens Provstier har maattet afgive et nyt Prosti Skiens Provsti. Som en Besynderlighed var det, at der for Øjeblikket ingen valgbart Prost var i Bamble Provsti, da Bamble, Kragerø, Sandefjord og Drangedal samtidig varé uden Sognepræster.

Laurvigs Omegn har været meget hemmøgt af Tyve. Uden Nythe har man forsgtet at slaa Mandgard efter dem. De har dog ej faaet rapse noget af Bethedenhed.

Til Stjernenbanes Forlængelse gjennem Guldbalen til Nøraas har Trondhjems Repræsentantslab bevilget 130,000 Spd. Bidere har Nøraas Repræsentantslab til Samme bevilget 10,000 Spd., hvortil senere sandsynligvis vil komme 1,000 Spd. Paa sidste Sted er der tegnet 25 Aktier.

Salmebogsagen har etter hvert en lidet Udsættelse, idet Hr. Præst Landstad for tredie Gang har maattet gennemgaaet Salmebogs-Udkast. Hermed er nu han færdig, ligesom han allerede har indleveret Udkast til Evangelier, Kollektor og Epistler, saa Sagen forhaabentlig snart vil faa en Ufjøjelse. Imidlertid har man i Andebø nylig indført Guldbergs Salmebog.

Dommen i Fyrstemordsprocessen i Belgrad er nu offentliggjort og dommer 14 Personer fra Livet.

Pryglestraffen i Hær og Flaade er aldeles affasket i England.

Henrettelsen i England skal herefter foretages i Fængslerne ligesom i Tyfland. Et Forslag om at affasse Dødsstraffen forlastede Underhuset med 127 mod 23 St.

100 Arter Eder, der i England afdægges ved Ellæsningen af forstjellige Stillinger, og hvoraf medføres Menet i Hobetal, er affasket ved Parlamentets Beslutning.

En ny Opsindelse er gjort ved til Europa at staae Kjæd froscent paa Renfæst, hvorfra det holder sig ypperligt; i England er det blevet folgt for omtr. 2 1/2 1/2 pr. Pd., medens 1 Pd. ellers der blir betalt med 24 a 27 1/2 1/2.

I Portugal er Ministeriet traadt af. Det er overdraget til Hertugen af Louls at danne et nyt.

Lidi af hvort.

Byers Navne i Norge.

(Af M. A.).

I. Drafn. Dette Ord, der saa ofte findes i vores Stedsnavne, er saa omrentlig tabt i den gamle Literatur og altsaald ganste i vort nuværende Sprog. Det har betydet Vand, noget flydende, eller i oplost Tilkand. Paa Oldnorsk findes et Verbum drafnar at oplosse (Frisner): Hann drafnadi sundr sem snjor i eldi = han oploses (Frisner) som Sne i eld, heder det. Noden af Ordet er drav = noget flydende, Oplosning. I svenske Dialekter dremm, dråmn, osv. = smelte, blive flydende (S. E. Nieg). Hos B. Haldorsøn findes drøfn, gen. drafnar en Bølge paa Sven og dråknottar-bølget. (Globen Drafn (Dravus) Biflod til Donau, Troæne en Flod i Normandi, Trafnesfædre i Skærp?) Det nuværende Navn Drammen var oprindelig Navnet paa Dramsfjorden og Dramselven. I Heimskringla heder det om Kong Olaf den Hellige, at han »helt lidt sinu inn i Osloasfjord ok upp i vatn þat er Drafn heitir« = holdt med sit Følge ind i Oslofjorden (b. e. Kristianiasfjorden) og op i det Vand, som heder Drafn. Dernæst gif Navnet over paa den By, som blev

anlagt ved Drafn. Drafnardals nu Dramdal er nemlig en Gaard ved Dramselven i Eker. Siden ellers ved Siden af findes Drafnarfjords for mere specielt at betegne Dramsfjorden. Dramstad i Askim, ved Moss tæt ved Vandssøen, i Tyskstad, i Rakkestad osv. alle ved Vand. Dreyssøen i Sverige ved Bergsø. Ordet Dram, som findes i Norst, Danst, Svenst og Engelsk har intet med dette Ord at betegne. Det kommer af drachma et Apothekermalet. Man lod sig nje med smaa Portioner i gamle Dage. Nu vilde en Drafnme være forlidet! (Forts.).

Kirkesanger- og Stolelærer-

bestillingen ved Mosskenæs Kirke og faste Skole i Flatstad Præstegjeld i Lofotens Provsti er ved Dødsfald blevet ledig og kan tiltrædes næromholt.

Kirkesangerindtægterne aarlig. indgjore omtr. 35 Spd. Den aarlige Skolepen er 66 Spd. og Kostholdsgodtgørelse 28 Spd., medens Skolelærer for Nærerholt er 27 Skolelærer, men som for samme Godtgørelse forbeholdes for øger indtil 30 Skolelærer aarlig. Der forbeholdes Adgang til end yderligere Forøgelse af Skolelæreren, men dog mod forholdsvis forøgelse Godtgørelse. Envidere fri Familiebekvemmelighed i Skolegaarden, fri Benytelse af Skolens Ichuse og Jordvej; de sædvanlige Statter maa dog Etterren udredes, der antages at kunne vinterfrie omrent et Par Hjører; endelig fri Havngang for 2 Hjører og 6 Smaafløb, Det til Dørssæder til Husbehov efter Uddisning osv. ifølge Skolejordens Hjemmelsbrev.

Andragender herom, bilagte med Attester, stiles med sædvanlig, om Kirkesangerbestillingen til Tromsø Bispe, — om Skoleposten til Tromsø Stiftsdirektion, og måa være indsendte til Flakstad Sogneprest inden 15de August forstommende.

Lærerpost

ved Hjælterbostederne i Halden er valant. Den for samme konstituerende Lærer aflynes, for 26 Ugers Undervisning, med 32 Spd. 60 1/2; Kostholdsgodtgørelsen beregnes efter 20 1/2 Døgn. Ansøgning til Christianslands Stiftsdirektion, i denne Anledning, maa hertil være indsendt inden 7de næste Maaned.

Halden den 14de Juli 1868. W. H. Buch.

Kirkesanger- og Stolelærerposten

i Norums Sogn, Sognsdals Præstegjeld, Bergens Stift, er ledig og ønskes besat fra 1ste Oktober d. A. Kirkesangerindtægterne beløbe sig til omtr. 40 Spd. aarlig. Saanrart det nye Skolehus, som i Høst skal opføres og som vil afgive Familiebolig for Læreren, er færdigt, vil Undervisningstiden for de 3 Kredse, som ere henlagt til samme, blive 12 Uger aarlig med en Løn af 1 Spd. 24 1/2 pr. Skoleunge og Kostholdsgodtgørelse. Imidlertid holdes Skolen paa Omgang i 24 Uger med samme Løn og Kostholdsgodtgørelse in natura. Det bemerkes, at man er betenkent paa at udvide den hele Jordvej, som for Tiden er henlagt til Skolen — 1 Maal Ford, — uden at det dog med Sikkerhed kan siges, om og i hvilken Udværelse Udvældelsen vil se.

Ansøgninger om Kirkesangerposten, stiles til Bergens Bislop og om Skolelærerposten, stiles til Stiftsdirektionen og ledsagede af de forudsætte Attester, indsendes i betalte Breve inden 24 August til Sognsdals Skolekommision.

To Skolelærerposter
ere ledige i Norums Sogn, Sognsdals Præstegjeld, i Bergens Stift og ønskes besat fra 1ste Oktober d. A. Skolen holdes paa Omgang med 24 Ugers Undervisningstid i hver Post, og er Lønnen 1 Spd. 24 1/2 pr. Skoleunge. Herberge og Kost in natura. De ansettendes Lærere forligtes til at finde sig i paatentte Omreguleringer af Kredsen. Ansøgninger, ledsagede af de behørigte Attester, og stiles til Bergens Stiftsdirektion, indsendes inden 24de August i betalte Breve til Sognsdals Skolekommision.

Sognsdals Præstegaard den 14de Juli 1868.

J. E. Smith.

I Tysfjordens vestre Skoledistrict, Nørre Saltens Provsti, er en Skolelærerpost ledig. Undervisningstiden bliver 32—36 Uger; Lønnen 2 Spd. pr. Skoleunge, foruden 1 Spd. 24 St. om Lønen til Kosthold og Logi, samt Familielbolig med Jordvej, hvorpaa kan fødes 3 Hjør. Andragender, stiles til Tromsø Stiftsdirektion og bilagte af Attester liges til den sidste Bid, bedes indsendte, inden 15de August, til Undertegnede.

Tysfjord Præsteg. 20de Juni 1868. P. Østbye.

I Birkedals Præstegjeld, Kristiansands Stift, er 2 Skolelærerposter ledige. Skolelæreren er for den ene 36 og for den anden 32 Uger. Forandringer forbeholdes. Løn 1 Spd. pr. Uge. Skolen holdes paa Omgang. Kost og Logi i Skolelæreren in natura. Ansøgninger, stiles til Kristiansands Stiftsdirektion, indsendes i betalte Breve inden 6 Uger til Birkedals Skolekommision.

6 Juli 1868.

En Omgangsskolelærerpost paa 5 Kredse er ledig i Salten. Den aarlige Skolelærerpost er 40—44 Uger a 2 Spd. pr. Skoleunge og fri Kosthold og Herberge in natura. Posten bliver at tiltræde forstommende 1ste Septbr. og Ansøgningerne indsendes i betalte Breve til Nørstad Skolekommision.

Nørstad 1ste Juli 1868.

Lagaard.

Qvams Latin- og Realskole.

Optagelsesprøven holdes den 12te August Kl. 9. Skolens Virksomhed begynder igjen den 13de August Kl. 12. Indmeldelser modtages fremdeles.